

Domein bestuur en omgeving
Team financieel toezicht

Postadres Provinciehuis

Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum

Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk

PZH-2025-878288315
DOS-2025-0000077

Uw kenmerk

n.v.t.

Bijlagen

n.v.t.

Gemeenteraad van Dordrecht
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 8
3300 AA DORDRECHT

Onderwerp

Tussenbericht Financieel toezicht 2025

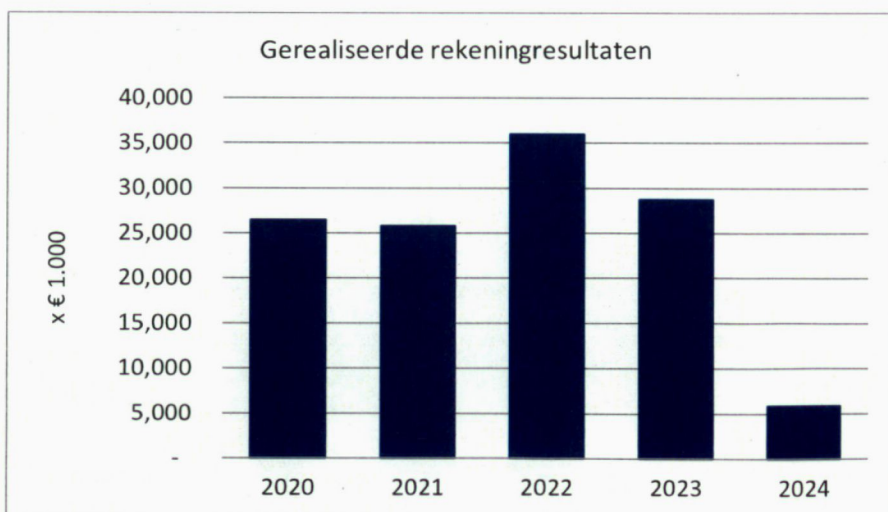
Geachte raad,

Als raad bent u de eerstverantwoordelijke voor het financieel gezond blijven van uw gemeente. Ons financieel toezicht ondersteunt u daarbij door het uitvoeren van onderzoek van uw begroting.

Voorafgaand aan de beoordeling van uw begroting voor het komende jaar ontvangt u van ons een tussenbericht. Hiermee informeren wij u over specifieke aandachtspunten voor uw begroting en algemene ontwikkelingen die uw financiën kunnen raken. Wij maken hierbij gebruik van uw jaarstukken en perspectiefnota.

Jaarrekening 2024

Uw jaarrekening sluit met een positief resultaat van € 5,8 miljoen. Hieronder hebben wij de resultaten vanaf de jaarrekening 2020 in een diagram opgenomen.

Aandachtspunten voor de begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029

Maatregelenpakket begroting

Uw gemeente heeft een groot pakket aan voorgenomen bezuinigingen voor de begroting 2026-2029 opgenomen in de perspectiefnota. Deze bezuinigingen lopen op van ongeveer €4,4 miljoen in 2026 tot meer dan €15 miljoen in 2029. We waarderen uw inzet om te komen tot maatregelen om uw structureel resultaat te herstellen. Wel willen we u erop wijzen dat deze maatregelen nog gerealiseerd moeten worden. Om rekening te mogen houden met het financieel effect van deze maatregelen dient u aannemelijk te maken dat de maatregelen realistisch, concreet en haalbaar zijn. Voor een groot deel van de maatregelen maakt de kadernota aannemelijk dat dit het geval is, een kleiner deel behoeft verdere concretisering of uitwerking. U heeft aangegeven dat een deel van deze maatregelen een latere intredingsdatum krijgt om ervoor te zorgen dat zij realistisch en tijdig haalbaar zijn. Dit vinden wij verstandig. We vragen u om richting de begroting de maatregelen verder uit te werken en ambtelijk met ons af te stemmen. Verder is het bij maatregelen die verder in de toekomst liggen nog belangrijker om de voortgang goed te monitoren en op tijd bij te sturen.

Ramingen Dienst Gezondheid en Jeugd

Uw gemeente is aangesloten bij de Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J) voor de uitvoering van de regionale jeugdzorg. De lasten van de jeugdzorg laten afgelopen jaren een stijgende trend zien die losstaat van de prijsindexatie, de zogenaamde volumegroei. Dit kan het gevolg zijn van meer jeugdigen die zorg nodig hebben maar ook door langere of zwaardere trajecten. Het is als gemeente belangrijk om te weten of afgelopen jaren sprake is geweest van deze volumegroei zodat deze trend ook meegenomen kan worden in de meerjarenraming. Hierdoor geeft de meerjarenraming een zo realistisch mogelijk beeld van de ontwikkeling van lasten. Met de DG&J is in het verleden afgesproken dat de volumestijging niet in de meerjarenraming hoeft te worden verwerkt zolang er vooraf ook geen rekening werd gehouden met financieel voordeel van nog te realiseren bezuinigingsmaatregelen (geen groei, geen maatregelen). Het niet opnemen van de volumestijging is namelijk al een nog te realiseren bezuiniging. Wij hebben echter vernomen dat de gemeenten nu een optie hebben om uitgebreide maatregelen ter verlaging van de kosten op te nemen in de begroting en meerjarenraming. In uw begroting neemt u zelf ook ombuigingsmaatregelen op de jeugdzorglasten op die los staan van de maatregelen bij de DG&J. Wij willen u erop attenderen dat deze drie factoren samen kunnen leiden tot het dubbel opnemen van bezuinigingen in uw begroting. We adviseren u om er goed op te letten dat voordelen van maatregelen slechts een keer ingeboekt worden en om alle in de begroting opgenomen maatregelen goed te onderbouwen. Daarnaast is het van belang dat u in uw ramingen genoeg ruimte opneemt voor volumegroei.

Weerstandsvermogen

In uw jaarrekening presenteert u een weerstandratio die onder uw norm van 1,0 uitkomt. Uw perspectiefnota bevat een plan om uw weerstandsvermogen op termijn weer op peil te brengen. U geeft echter zelf ook aan dat toekomstige uitdagingen, het verloop van uw grondexploitaties en het verloop van uw algemene reserve in 2025 het weerstandsvermogen verder onder druk kunnen zetten. Een adequaat weerstandsvermogen stelt uw gemeente in staat om financiële risico's af te dekken zonder dat deze een impact hebben op uw bedrijfsvoering of dienstverlening. Dit maakt dat het herstellen van de weerstandratio van groot belang is. Verder is het hebben en behouden van een adequaat weerstandsvermogen ook een belangrijke voorwaarde voor eventuele structurele inzet van uw reserves.

Beheerplannen

De onderhoudslasten van de kapitaalgoederen nemen jaarlijks een groot deel van uw exploitatieruimte in beslag. Om het beheer, het onderhoud en de financiële consequenties van deze kapitaalgoederen goed in kaart te brengen zijn recente beheerplannen (maximaal vijf jaar oud) belangrijk. Beheerplannen die niet actueel zijn, geven geen reëel beeld van de onderhoudslasten in uw begroting en meerjarenraming. Een groot aantal van uw beheerplannen heeft een looptijd tot het einde van 2025. Wij adviseren u deze beheerplannen voor het einde van het jaar te actualiseren en de hieruit voortvloeiende financiële gevolgen in de begroting en meerjarenraming op te nemen.

Ontwikkelingen gemeentefonds

Het kabinet heeft in de voorjaarsnota bekend gemaakt dat de gemeenten in de komende jaren extra middelen in het gemeentefonds ontvangen. Dit is inmiddels ook verwerkt in de meicirculaire. Een gedeelte hiervan is ter compensatie van de terugval van het accres vanaf 2026 en een deel betreft extra middelen voor de tekorten in de jeugdzorg. De dekking voor tekorten voor de jeugdzorg zijn voor de eerstkomende jaren conform het advies van de Commissie van Ark, dat onderzoek doet naar het verloop van de lasten voor de jeugdzorg bij de gemeenten. Na 2028 komt een gedeelte van de extra middelen voor de jeugdzorg te vervallen, vooruitlopend op aankomende wetswijzigingen en nog te realiseren bezuinigingen. Wij hebben ambtelijk gecommuniceerd hoe om te gaan met deze terugval aan inkomsten vanaf 2028, zodat ook de meerjarenraming van uw begroting realistisch blijft.

Aanbod

Wij zijn altijd bereid om een mondelinge toelichting aan u als raad te geven en/of schriftelijke vragen over de financiële positie van uw gemeente te beantwoorden. Ook kunnen we op uw verzoek samen met uw ambtelijke organisatie een taakveldanalyse uitvoeren.

Een taakveldanalyse geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. Wij voeren taakveldanalyses alleen uit in het eerste halfjaar, zodat de uitkomsten kunnen worden betrokken bij de voorbereiding van uw begroting voor het volgende jaar. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. We zoeken samen met uw ambtelijke organisatie naar verklaringen voor eventuele verschillen in de lasten per taakveld tussen uw gemeente en de referentiegemeenten. Hiervoor is het noodzakelijk dat uw organisatie bereid is tot inzet van voldoende capaciteit om samen met ons tot een bruikbaar advies te komen.

Als u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor tot uiterlijk 1 februari 2026 via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Tot slot

Meer financiële informatie, waaronder de kengetallen op basis van uw begroting 2025, vindt u op [Financieel toezicht - Provincie Zuid-Holland](#) onder het kopje *Dashboard Financieel toezicht gemeenten*.

Deze brief wordt ook digitaal naar de griffier van uw gemeente gezonden, zodat u gebruik kunt maken van de digitale links.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Manager Domein bestuur en omgeving

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dordrecht

provincie **HOLLAND**
ZUID

VOORBLAD

Provincie Zuid-Holland

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Dordrecht
Postbus 8
3300 AA DORDRECHT

Geachte ontvanger,

Hierbij zenden wij u het bijgaande ter informatie.

Provincie Zuid-Holland

Domein bestuur en omgeving
Team financieel toezicht

Postadres Provinciehuis

Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum

Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk

PZH-2025-878288315
DOS-2025-0000077

Uw kenmerk

n.v.t.

Bijlagen

n.v.t.

Gemeenteraad van Dordrecht
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 8
3300 AA DORDRECHT

Onderwerp

Tussenbericht Financieel toezicht 2025

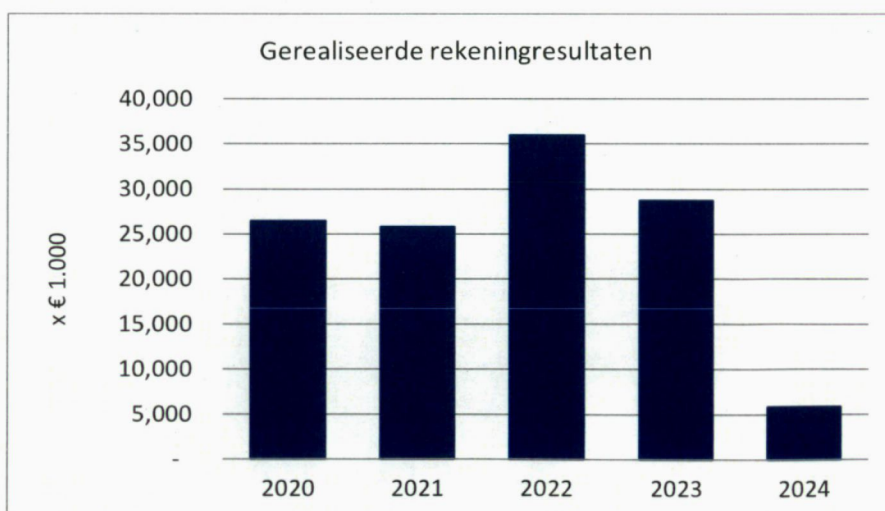
Geachte raad,

Als raad bent u de eerstverantwoordelijke voor het financieel gezond blijven van uw gemeente. Ons financieel toezicht ondersteunt u daarbij door het uitvoeren van onderzoek van uw begroting.

Voorafgaand aan de beoordeling van uw begroting voor het komende jaar ontvangt u van ons een tussenbericht. Hiermee informeren wij u over specifieke aandachtspunten voor uw begroting en algemene ontwikkelingen die uw financiën kunnen raken. Wij maken hierbij gebruik van uw jaarstukken en perspectiefnota.

Jaarrekening 2024

Uw jaarrekening sluit met een positief resultaat van € 5,8 miljoen. Hieronder hebben wij de resultaten vanaf de jaarrekening 2020 in een diagram opgenomen.

Aandachtspunten voor de begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029*Maatregelenpakket begroting*

Uw gemeente heeft een groot pakket aan voorgenomen bezuinigingen voor de begroting 2026-2029 opgenomen in de perspectiefnota. Deze bezuinigingen lopen op van ongeveer €4,4 miljoen in 2026 tot meer dan €15 miljoen in 2029. We waarderen uw inzet om te komen tot maatregelen om uw structureel resultaat te herstellen. Wel willen we u erop wijzen dat deze maatregelen nog gerealiseerd moeten worden. Om rekening te mogen houden met het financieel effect van deze maatregelen dient u aannemelijk te maken dat de maatregelen realistisch, concreet en haalbaar zijn. Voor een groot deel van de maatregelen maakt de kadernota aannemelijk dat dit het geval is, een kleiner deel behoeft verdere concretisering of uitwerking. U heeft aangegeven dat een deel van deze maatregelen een latere intredingsdatum krijgt om ervoor te zorgen dat zij realistisch en tijdig haalbaar zijn. Dit vinden wij verstandig. We vragen u om richting de begroting de maatregelen verder uit te werken en ambtelijk met ons af te stemmen. Verder is het bij maatregelen die verder in de toekomst liggen nog belangrijker om de voortgang goed te monitoren en op tijd bij te sturen.

Ramingen Dienst Gezondheid en Jeugd

Uw gemeente is aangesloten bij de Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J) voor de uitvoering van de regionale jeugdzorg. De lasten van de jeugdzorg laten afgelopen jaren een stijgende trend zien die losstaat van de prijsindexatie, de zogenaamde volumegroei. Dit kan het gevolg zijn van meer jeugdigen die zorg nodig hebben maar ook door langere of zwaardere trajecten. Het is als gemeente belangrijk om te weten of afgelopen jaren sprake is geweest van deze volumegroei zodat deze trend ook meegenomen kan worden in de meerjarenraming. Hierdoor geeft de meerjarenraming een zo realistisch mogelijk beeld van de ontwikkeling van lasten. Met de DG&J is in het verleden afgesproken dat de volumestijging niet in de meerjarenraming hoeft te worden verwerkt zolang er vooraf ook geen rekening werd gehouden met financieel voordeel van nog te realiseren bezuinigingsmaatregelen (geen groei, geen maatregelen). Het niet opnemen van de volumestijging is namelijk al een nog te realiseren bezuiniging. Wij hebben echter vernomen dat de gemeenten nu een optie hebben om uitgebreide maatregelen ter verlaging van de kosten op te nemen in de begroting en meerjarenraming. In uw begroting neemt u zelf ook ombuigingsmaatregelen op de jeugdzorglasten op die los staan van de maatregelen bij de DG&J. Wij willen u erop attenderen dat deze drie factoren samen kunnen leiden tot het dubbel opnemen van bezuinigingen in uw begroting. We adviseren u om er goed op te letten dat voordelen van maatregelen slechts een keer ingeboekt worden en om alle in de begroting opgenomen maatregelen goed te onderbouwen. Daarnaast is het van belang dat u in uw ramingen genoeg ruimte opneemt voor volumegroei.

Weerstandsvermogen

In uw jaarrekening presenteert u een weerstandratio die onder uw norm van 1,0 uitkomt. Uw perspectiefnota bevat een plan om uw weerstandsvermogen op termijn weer op peil te brengen. U geeft echter zelf ook aan dat toekomstige uitdagingen, het verloop van uw grondexploitaties en het verloop van uw algemene reserve in 2025 het weerstandsvermogen verder onder druk kunnen zetten. Een adequaat weerstandsvermogen stelt uw gemeente in staat om financiële risico's af te dekken zonder dat deze een impact hebben op uw bedrijfsvoering of dienstverlening. Dit maakt dat het herstellen van de weerstandratio van groot belang is. Verder is het hebben en behouden van een adequaat weerstandsvermogen ook een belangrijke voorwaarde voor eventuele structurele inzet van uw reserves.

Beheerplannen

De onderhoudslasten van de kapitaalgoederen nemen jaarlijks een groot deel van uw exploitatieruimte in beslag. Om het beheer, het onderhoud en de financiële consequenties van deze kapitaalgoederen goed in kaart te brengen zijn recente beheerplannen (maximaal vijf jaar oud) belangrijk. Beheerplannen die niet actueel zijn, geven geen reëel beeld van de onderhoudslasten in uw begroting en meerjarenraming. Een groot aantal van uw beheerplannen heeft een looptijd tot het einde van 2025. Wij adviseren u deze beheerplannen voor het einde van het jaar te actualiseren en de hieruit voortvloeiende financiële gevolgen in de begroting en meerjarenraming op te nemen.

Ontwikkelingen gemeentefonds

Het kabinet heeft in de voorjaarsnota bekend gemaakt dat de gemeenten in de komende jaren extra middelen in het gemeentefonds ontvangen. Dit is inmiddels ook verwerkt in de meicirculaire. Een gedeelte hiervan is ter compensatie van de terugval van het accres vanaf 2026 en een deel betreft extra middelen voor de tekorten in de jeugdzorg. De dekking voor tekorten voor de jeugdzorg zijn voor de eerstkomende jaren conform het advies van de Commissie van Ark, dat onderzoek doet naar het verloop van de lasten voor de jeugdzorg bij de gemeenten. Na 2028 komt een gedeelte van de extra middelen voor de jeugdzorg te vervallen, vooruitlopend op aankomende wetswijzigingen en nog te realiseren bezuinigingen. Wij hebben ambtelijk gecommuniceerd hoe om te gaan met deze terugval aan inkomsten vanaf 2028, zodat ook de meerjarenraming van uw begroting realistisch blijft.

Aanbod

Wij zijn altijd bereid om een mondelinge toelichting aan u als raad te geven en/of schriftelijke vragen over de financiële positie van uw gemeente te beantwoorden. Ook kunnen we op uw verzoek samen met uw ambtelijke organisatie een taakveldanalyse uitvoeren.

Een taakveldanalyse geeft uw gemeente meer inzicht in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. Wij voeren taakveldanalyses alleen uit in het eerste halfjaar, zodat de uitkomsten kunnen worden betrokken bij de voorbereiding van uw begroting voor het volgende jaar. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. We zoeken samen met uw ambtelijke organisatie naar verklaringen voor eventuele verschillen in de lasten per taakveld tussen uw gemeente en de referentiegemeenten. Hiervoor is het noodzakelijk dat uw organisatie bereid is tot inzet van voldoende capaciteit om samen met ons tot een bruikbaar advies te komen.

Als u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor tot uiterlijk 1 februari 2026 via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Tot slot

Meer financiële informatie, waaronder de kengetallen op basis van uw begroting 2025, vindt u op [Financieel toezicht - Provincie Zuid-Holland](#) onder het kopje *Dashboard Financieel toezicht gemeenten*.

Deze brief wordt ook digitaal naar de griffier van uw gemeente gezonden, zodat u gebruik kunt maken van de digitale links.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. R. Baatenburg de Jong MSc
Manager Domein bestuur en omgeving

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dordrecht